

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**05 Haziran 2020
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

05 Haziran 2020 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA SEÇME KARARI

— Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına, Yargıtay Daire Başkanı Bekir ŞAHİN’in Seçilmesi Hakkında Karar (Karar: 2020/254)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2020/255, 256)

— Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Ait Atama Kararı

YÖNETMELİKLER

— Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla İlgili Olarak Yapılacak Araştırma, Sondaj ve Kazılar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Ağır Hizmet Araçlarından Çıkan Emisyonlar (EURO 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmelik ((AT) 595/2009)’te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Hafif Yolcu ve Ticari Araçlardan Çıkan Emisyonlar (EURO 5 ve EURO 6) Bakımından ve Araç Tamir ve Bakım Bilgilerine Erişim Konusunda Motorlu Araçların Tip Onayına İlişkin Yönetmelik ((AT) 715/2007)’te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Erzurum Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

TEBLİĞ

— Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2017/22)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2020/16)

KURUL KARARI

— Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunun 04/06/2020 Tarihli ve 75935942-050.01.04-[01/61] Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 21/5/2020 Tarihli ve E: 2020/3 (Değişik İşler), K: 2020/3 Sayılı Kararı

Bakan Albayrak'tan çiftçilere destek açıklaması

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgını sürecinde çiftçilere, hububat üretimi ve pancar küspesi için toplam 400 milyon lirayı aşan avans desteği verdiklerini bildirdi.

04 Haziran 2020

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Pandemi sürecinde de çiftçilerimizin yanındaydık. Hububat üretimi ve pancar küspesi için toplam 400 milyon lirayı aşan avans desteğinde bulunduk. Çiftçilerimizden ilk hasadı TÜRKŞEKER almaya başladı" ifadelerini kullandı.

Öte yandan Albayrak'ın paylaşımında yer alan infografikte, 1,5 milyon dekar sözleşmeli ekili alanda 300 bin ton ürün için sözleşme yapıldığı, 32 bin 900 ton ilk hasat üretimi elde edildiği bilgisi paylaşıldı.

Pandemi sürecinde de çiftçilerimizin yanındaydık. Hububat üretimi ve pancar küspesi için toplam 400 Milyon TL'yi aşan avans desteğinde bulunduk. Çiftçilerimizden ilk hasadı Türkşeker almaya başladı. İnşallah, ülkemizin her karış verimli arazisini ürünsüz bırakmayacağız.

Hububatta ilk ürün teslim alındı

Bakan Albayrak'ın pancar çiftçisine hububat ve ayçiçeği üretiminde de destek olunacağı açıklamasının ardından çiftçiye bugüne kadar hububat üretimi için yaklaşık 50 milyon TL avans desteği verildi. Pancar çiftçisine daha önce verilen 350 milyon TL küspe bedeli ve avans desteği ile beraber çiftçiye yaklaşık 400 Milyon TL pandemi sürecinde destek verilmiş oldu. Verilen bu destekten Türkşeker'in bu yıl 1,5 milyon dekar alanda, sözleşmeli tarım yaptığı yaklaşık 50 bin çiftçi yararlandı.

Bakan Albayrak, hububat üretimine bu yıl başlayan Türkşeker'in ilk hububat ürününü de dün itibariyle teslim aldığını duyurdu.

Bir asırlık pancar üretimindeki sözleşmeli tarım tecrübesi ile hububat üretimine başlayan Türkşeker, dün itibari ile arpa üretim sözleşmesi yaptığı çiftçiden 32 bin 900 kg arpayı teslim aldı. Böylelikle yaklaşık 300 Bin ton hububat ve ayçiçeği için sözleşme yapan Türkşeker, ilk teslimatı gerçekleştirmiş oldu.

"Türkşeker bakliyat da çiftçiye destek olacak"

Bakan Albayrak; bakliyat ve diğer temel gıda ürünlerinde de Türkşeker'in hasat döneminde çiftçiden ürün alarak çiftçiye destek vereceğini dile getirdi.

Aynı zamanda Türkşeker, aldığı ürünleri son mamûl durumuna getirerek, gerek Tarım Kredi Marketleri, gerekse diğer marketler üzerinden vatandaşla ulaştırılmasını sağlayarak, gıda ürünleri ile ilgili yapılan tağışın önüne geçilmesi sürecinde aktif rol alacak. Türkşeker bu konudaki yol haritasını önümüzdeki günlerde kamuoyu ile daha detaylı bir şekilde paylaşacak.

Enflasyonda TL'deki değer kaybı ve salgın etkileri görüldü

TÜİK'in çarşamba günü açıkladığı mayıs ayı enflasyonuna ilişkin değerlendirmelerini paylaşan Merkez Bankası, çekirdek göstergelerin eğiliminin bir miktar yükseldiğine işaret etti.

Merkez Bankası mayısta temel mal grubu yıllık enflasyonunun Türk lirasındaki değer kaybının yansımaları ve salgına bağlı etkilerle yükseldiğini bildirdi. TCMB raporunda mayısta PPK karar metninde dikkat çekildiğı üzere gıda enflasyonu bu dönemde işlenmemiş gıda grubunun etkisiyle yükseldiğini belirterek enerji enflasyonunun uluslararası petrol fiyatları ve döviz kuru gelişmelerine bağlı olarak arttığını ve tüketici enflasyonunu sınırlamaya devam ettiğini kaydetti. Temel mal grubu enflasyonu üzerinde Türk Lirası'ndaki değer kaybının etkilerinin gözlemlendiğini vurgulayan TCMB, hizmet enflasyonunda ise salgına bağlı olarak faaliyetin kesintiye uğradığı kalemler öncülüğünde yavaşlama eğiliminin sürdürdüğünü ifade etti. Raporda bu görünüm altında, çekirdek göstergelerin eğiliminin bir miktar yükseldiğı kaydedildi.

Milletvekilliği düşürülen 3 isim tutuklandı

Milletvekillikleri düşürülen ve gözaltına alındıktan sonra adli makamlarca tutuklanan CHP'li Berberoğlu, HDP'li Güven ve Farisoğulları cezaevine gönderildi.

05 Haziran 2020

Milletvekilliklerinin düşürülmesinin ardından gözaltına alınan CHP'li Enis Berberoğlu, HDP'li Musa Farisoğulları ile Leyla Güven tutuklandı.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, milletvekillileri düşürülen ve haklarında kesinleşmiş hapis cezaları nedeniyle yakalama kararı çıkarıldıktan sonra Diyarbakır'da gözaltına alınan Leyla Güven ve Musa Farisoğulları, sağlık kontrolünün ardından adliyeye sevk edildi.

Adliyedeki işlemlerinden sonra tutuklanan Leyla Güven Yüksek Güvenlikli Kadın Kapalı Cezaevi'ne, Musa Farisoğulları ise D Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

Berberoğlu İstanbul'da tutuklandı

MİT'e ait yardım tırlarının durdurulmasına ilişkin davada 5 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırılan ve Yargıtay'ın onama ile infaz durdurma kararı üzerine 20 Ekim 2018'de

tahliye edilen Enis Berberoğlu, milletvekilliğinin düşürülmesinin ardından adli makamlarca yeniden tutuklanarak cezaevine gönderildi.

TBMM Genel Kurulunda milletvekilliği düşürülen ve akşam saatlerinde Bakırköy'deki evinde gözaltına alındıktan sonra İstanbul Adalet Sarayı'na sevk edilen CHP İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu, infaz savcılığına çıkarıldı.

Berberoğlu, cezasının kalan infazını tamamlaması için yeniden tutuklanarak Maltepe Ceza İnfaz Kurumuna gönderildi.

Ne olmuştu?

Meclis Genel Kurulu'nda Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile CHP İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu hakkında MİT davasına ilişkin dokunulmazlığını kaldırmaya yönelik fezleke okunmuştu.

Cezaları onanan HDP Diyarbakır Milletvekili Musa Farisoğulları ve Hakkari Milletvekili Leyla Güven milletvekilleri de düşürülmüştü. KCK davasından yargılanan HDP Milletvekilleri Leyla Güven ve Musa Farisoğullarına verilen hapis cezaları Yargıtay tarafından 24 Eylül 2019'da onanmıştı.

İşten çıkarma yasağının 3 ay uzatılması gündemde! Düzenlemeler çalışılıyor...

İstihdam için yeni paket yolda. Önümüzdeki günlerde Meclis'e sevk edilmesi beklenen torba teklif öncesinde çalışmalar hızlandı. İlk aşamada işten çıkarma yasağı, ücretsiz izin desteği, kısa çalışma ödeneği gibi halen uygulanan düzenlemeler çalışılıyor. Bu kapsamda işten çıkarma yasağının uzatılması da masada.

Halen yürürlükte olan işten çıkarma yasağı, 17 Nisan 2020'de çıkarılan geçici yasa maddesiyle uygulamaya geçti. Bu düzenlemeyle, 3 ay süreyle işten çıkarma yasaklandı. Yasak, 17 Temmuz'da sona ermiş olacak. Ancak yasada yer alan bir diğer maddeye göre, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın işten çıkarma yasağını 3 ay uzatma yetkisi bulunuyor.

Hürriyet'ten Hacer Boyacıoğlu'nun haberine göre bilgi veren yetkililer de, yasağın uzatılmasının söz konusu olabileceğini belirtirken, bu durumda ücretsiz izin ve izin sürecinde kullandırılan bin 170 TL desteğin de uzatılacağını vurguluyor. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un da bu hafta görüştüğü sosyal taraflara işten çıkarılması yasağının devam ettirilmesine nasıl baktıklarını sorduğu öğrenildi.

Bir diğer gündemdeki konu ise, kısa çalışma ödeneği. Kolaylaştırılan kısa çalışma ödeneği için süre haziran sonunda bitiyor. Diğer düzenlemelerde olduğu gibi, kolaylaştırılmış kısa çalışma ödeneği için de Cumhurbaşkanı'nın uzatma yetkisi bulunuyor. Ancak kısa çalışma ödeneği yerine başka bir desteğin söz konusu olup

olamayacağına bakılıyor. Kısa çalışma ödeneğinin uygulama şartlarının belli olduğunu belirten yetkililer, “Şimdi işletmeler işyerlerini açmaya başladı. Bu dönem için yine destek verilebilir ancak adı değişebilir ve normalleşme sürecine uygun başka bir uygulamaya geçilebilir. Buna da bakılacak” ifadelerini kullandı.

Pakette istihdam için yeni teşvikler öngörülüyor. İstihdamını koruyanlara verilebilecek teşviklerin yanı sıra, yeni istihdama uygulanacak destekler araştırılıyor. Tüm bu düzenlemeler içinde kararnamelerle yapılacak olanlar ayrılacak. Yasal değişiklik gerektirenler ise hazırlığı süren ekonomi torba teklife eklenecek.

Halkın mutfağı alev alev

05.06.2020 08:00

CHP'li Engin Altay acı gerçeği açıkladı

HALKIN MUTFAĞI ALEV ALEV

CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, "Son 1 yılda elma % 44.4 ve mercimek % 56.7 zamlandı. Vatandaşın enflasyonu % 27.2. Pinpon toplu enflasyon bile % 11.3. Tablo vahim" dedi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı yüzde 11.3'lük Mayıs ayı enflasyon oranını CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, değerlendirdi.

TBMM yaptığı açıklamada Altay, son bir yılda 20 temel üründe yaşanan fiyat artışına dikkat çekti ve durumun Türkiye ekonomisi için "S.O.S anlamı taşıdığını" söyledi. Halkın borç altında ezildiğini belirten Altay, şöyle dedi:

"TÜİK'in pinpon toplu, jöleli enflasyon oranı bile yüzde 11.3. Önümüzdeki dönemler daha zor olacak. Mutfakta yangın var. Mayıs 2019-Mayıs 2020 fiyat artış oranlarına bakın. Makarna yüzde 28.3, elma yüzde 44.4, kuru fasulye yüzde 39.1, mercimek yüzde 56.7 artmış. İşte asıl enflasyon bu. Vatandaş için enflasyon yüzde 27.2'dir. Memuru, işçiyi enflasyona ezdirdiniz."

MASKELİ ENFLASYON

Sözcü'den Zekeriya Albayrak'ın haberine göre, CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, **"Pembe tablolar çizilip, La Fontaine masalları anlatılıyor. Ama ortada vahim bir tablo var ve pinpon topuyla jöleyle saklanamaz. Enflasyonu maskelerle de gizleyemezsin. Bu maske inşallah bizi coronadan korur ama enflasyondan korumuyor. Sen bir an önce vatandaşı ve mutfağı enflasyondan koruyacak bir maske mi üretirsin, bir tedbir mi alırsın, onu bilmem"** dedi.

Ürün adı	Mayıs 2019 fiyatı (TL)	Mayıs 2020 fiyatı (TL)	Fark (%)
Mercimek	6.14	9.63	56.7
Elma	4.11	5.93	44.4
Kuru fasulye	10.98	15.27	39.1
Doğalgaz ücreti	1.38	1.85	34.2
Elektrik ücreti	0.54	0.71	32.1
Bulgur	4.09	5.29	29.5
Limon	6.74	8.72	29.4
Tuz	2	2.57	28.6
Makarna	3.96	5.08	28.3
Tulum peyniri	38.83	49.37	27.1
Yumurta	0.50	0.63	26.0
Çay	25.87	32.42	25.3
Beyaz peynir	25.09	30.91	23.2
Kaşar peyniri	33.80	41.64	23.2
Margarin	9.52	11.52	21.0
Kuzu eti	51.93	61.74	18.9
Ekmek	5.38	6.21	15.5
Tereyağı	52.19	59.94	14.9
Pirinç	9.19	10.54	14.7
Dana eti	47.81	53.66	12.2

Hafter destekçilerini tarih yargılayacak

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi ziyaret eden Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti Lideri Fayiz Mustafa es-Serrac'ı dün Beştepe'de kabul etti. Görüşmenin ardından düzenlenen basın toplantısında konuşan Erdoğan, "Darbeci Hafter'i destekleyerek Libya'yı kan ve gözyaşına boğanları tarih yargılayacaktır" dedi. Erdoğan açıklamasında "Mevcut krizin başından bu yana söylediğimiz gibi çözüm ancak BM himayesinde ve Libyalıların öncülüğünde yürütülecek bir siyasi süreçle tesis edilebilir... Tabii Hafter'i bir kenara koymak mümkün değil gibi bir anlayışla yaklaşım gösteren ne yazık ki devlet başkanları veya devlet temsilcileri de var. Onlara tekrar hatırlatıyoruz. Hiçbir zaman Libya halkının sorunlarıyla ilgilenmeyen ve Libya'nın geleceğini sürekli tehdit altında tutan bir kişinin bu konuda masaya oturacak bir temsili kabiliyeti de olamaz. Libya'yı kan gölüne koyanları tarih yargılayacaktır" ifadelerine yer verdi. Ülkenin meşru hükümetine ve kurumlarına desteğin sürdürüleceğini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Libyalıların refahı için kullanılması gereken petrolün, darbeciler tarafından satışına izin verilmemesi gerektiğini de kaydetti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi ziyaret eden Libya Başbakanı Sarrac'ı dün kabul etti. Görüşmenin ardından düzenlenen basın toplantısında konuşan Erdoğan, "Darbeci Hafter'i destekleyerek Libya'yı kan ve gözyaşına boğanları tarih yargılayacaktır" dedi. Erdoğan açıklamalarında şunları söyledi:

Mevcut krizin başından bu yana söylediğimiz gibi çözüm ancak BM himayesinde ve Libyalıların öncülüğünde yürütülecek bir siyasi süreçle tesis edilebilir... Altını çizerek söylüyorum, darbeci Hafter ifadesini

kullanıyorum, bunu boşuna kullanmıyorum. Hafter yakın zamanda Libya siyasi anlaşmasını reddedip, ülke yönetimini üstlendiğini açıklayarak gerçek yüzünü bir kez daha göstermiştir. Tabi Hafter'i bir kenara koymak mümkün değil gibi bir anlayışla yaklaşım gösteren ne yazık ki devlet başkanları veya devlet temsilcileri de var. Onlara tekrar hatırlatıyoruz. hiçbir zaman Libya halkının sorunlarıyla ilgilenmeyen ve Libya'nın geleceğini sürekli tehdit altında tutan bir kişinin bu konuda masaya oturacak bir temsili kabiliyeti de olamaz. Darbeci Hafter'i destekleyerek Libya'yı kan gölüne koyalı tarih yargılayacaktır. Milli mutabakat hükümetinin son dönemde kazandığı başarıları ise biz de takdirle takip ediyoruz. Yaptığımız görüşmede Libyalıların hayatını olumsuz etkileyen ablukanın kaldırılması gerektiğini de ele aldık. Darbeci Hafter'in Libya halkının hakkı olan petrolü, daha fazla silah almak ve lejyoner toplamak için kaçak yollardan satmak istemesini yakından izliyoruz. Tüm aktörlere gereken adımları atmaları yönünde çağrımızı tekrarlıyoruz. Libyalıların refahı için kullanılması gereken petrolün darbeciler tarafından satışına izin verilmemelidir. Bugün deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasına dair imzaladığımız mutabakat temelinde yeni işbirlikleri geliştirmeyi kararlaştırdık. Türkiye hakkın ve haklının yanında olmayı sürdürecektir. Libyalı kardeşlerimizi asla darbecilerin ve lejyonerlerin insafına bırakmayacağız. Libya'nın meşru hükümetine ve kurumlarına desteğimiz artarak devam edecektir."

Cumhurbaşkanı Erdoğan bu toplantı öncesi Londra'da düzenlenen "2020 Küresel Aşı Zirvesi"ne video mesaj göndererek katılımcılara seslendi. Erdoğan şunları söyledi: "Şüphesiz aşının bulunması kadar insanlığın ortak malı olması, herkes için yeterli sayıda üretilmesi de son derece önemlidir. Koronavirüs salgınının dünyadaki adaletsizlikleri daha fazla derinleştirmesine izin verilmemelidir. COVID-19 esasen büyük bir aile olduğumuzu bir kez daha hatırlattı. Türkiye, salgının başından bu yana küresel dayanışmanın altını çizmiştir."

Öte yandan Erdoğan, 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla yayımladığı mesajda, tüm insanlığın bugün kaynakların sürdürülebilir kullanımının benimsendiği, biyolojik çeşitliliğin korunduğu, açlık ve yoksulluğun en aza indirildiği, çevre kirliliğinin önlendiği daha yeşil ve daha yaşanabilir bir dünya için çaba gösterdiğini belirtti.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na Bekir Şahin seçildi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nca gösterilen adaylar arasında Yargıtay Daire Başkanı Bekir Şahin seçildi.

05 Haziran 2020 Cuma, 09:23

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yer alan karara göre; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nca gösterilen adaylar arasında Yargıtay Daire Başkanı Bekir Şahin seçildi.

YENİ BAŞDANIŞMANLARI ATADI

Öte yandan, Cumhurbaşkanı tarafından yapılan atamalar hakkında karara göre ise Cumhurbaşkanı başdanışmanlıklarına Ayşenur Bahçekapılı ile Meltem Taylan Aydın atandı.

Suriyelilere iş bulmak için dış borç aldık: Tam 367 milyon euro

05.06.2020 06:00

Türkiye Yatırım ve Kalkınma Bankası, Dünya Bankası'ndan 367 milyon euro kredi aldı. Alınan kredi ile KOBİ'lere finansman desteği sağlanarak kayıt dışı iş gücünün önüne geçilmesi hedefleniyor. Ancak Dünya Bankası'ndan yapılan açıklamada söz konusu proje ile Türkiye'de yaşayan Suriyeli sığınmacılara iş bulunmasının amaçlandığı kaydedildi.

Serkan TALAN / YENİÇAĞ – ÖZEL HABER

Türkiye Yatırım ve Kalkınma Bankası, Dünya Bankası'ndan yeni iş imkanlarının yaratılması için 367 milyon euroluk kredi aldı. Türkiye Yatırım ve Kalkınma Bankası söz konusu anlaşmayı 1 Haziran tarihinde Kamuoyu Aydınlatma Platformu'na bildirdi.

Dünya Bankası'nın kredi anlaşmasıyla ilgili resmi internet sitesinden yaptığı açıklamada alınan kredinin en önemli amacının Suriyeli sığınmacılara iş bulmak olduğu belirtildi. Alınan kredi ile sığınmacıların yoğun olarak yaşadığı 24 şehirde yeni iş imkanları yaratılması için projeler geliştirilecek. Alınan kredi ile birlikte kayıt dışı istihdamın önüne geçilmesi hedefleniyor.

DÜNYA BANKASI'NDAN ÇARPICI TÜRKİYE AÇIKLAMASI

Dünya Bankası'nın konuyla ilgili yaptığı açıklamada Türkiye'deki işsizlikle ilgili çarpıcı ifadeler yer aldı. Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye gelmesiyle birlikte iş gücü piyasasında büyük baskı meydana geldiği belirtilerek, Suriyelilerin daha çok kayıt dışı ve düşük ücretle çalıştıklarının altı çizildi. Dünya Bankası ayrıca, sığınmacıların yoğun olarak yaşadığı illerde işsizliğin yüzde 27 seviyesine kadar arttığına dikkat çekildi.

AMAÇ, SURİYELİLERİ TÜRKİYE'DE TUTMAK

Dünya Bankası'ndan yapılan açıklamada yapılan anlaşmanın amacı olarak kayıt dışı olarak çalışan ve ülkede geçici koruma statüsünde bulunan sığınmacıların kayıt altında çalışmasını sağlamak ve Türkiye entegre olmalarının hızlanmasını sağlamak olduğunun altı çizildi.

Türkiye Yatırım ve Kalkınma Bankası, Dünya Bankası'ndan alınan 367 milyon euroluk kredi ile birlikte özellikle Suriyeli sığınmacıların yaşadığı 24 kentte KOBİ'lere finansman desteği sağlayarak Suriyeli sığınmacılar başta olmak üzere kayıtdışı iş gücünün önüne geçmeyi hedefliyor.

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Genel Müdürü İbrahim Öztop, dünyaca ekonomik olarak zorluklar yaşanan bu dönemde istihdamı artırmaya yönelik kaynağın sürdürülebilir ekonomik büyüme için önemli olduğunu belirterek, kredinin bir kısmını büyük işletmelere, bir kısmını da aracı finans kuruluşları üzerinden KOBİ'lere kullandıracaklarını kaydetti.

Euro Bölgesi %10-30 daralmanın eşiğinde!

Oluşturulan son baz senaryolardan birinde, parasal birliğin çökebileceği ve Euro Bölgesi'nin 2020 yılında yüzde 30 daralacağı öngörüsüne yer verildi.

COVID-19 krizi Euro Bölgesi'nin her yerini aynı şiddette vurmadı. Özellikle İtalya gibi periferi ekonomileri için krizin insani ve ekonomik sonuçları daha ağır oldu. Avrupa Komisyonu'nun ülkeler tarafından oylanacak olan 750 milyar Euro'luk iyileşme fonu kıta Avrupa'sında iyimserliği yükseltse de uzmanların Euro Bölgesi'ne ilişkin - ülkelerin entegrasyonuna göre değişkenlik gösteren - iyimser ve karamsar senaryoları var. İyi ve kötü bir işbirliğine bağlı farklı senaryolarda yüzde 10 ila 30 daralma öngörülüyor.

Aberdeen Standard Investments tarafından hazırlanan "Euro Bölgesi'nde şimdi nereye?" başlıklı yeni raporun en iyi senaryosunda bile bu yıl yüzde 10 daralma var ve GSYH kalıcı şekilde düşüyor. Birliğin dağılmasına giden senaryoda ise yüzde 30 daralma öngörülüyor. İşte o 4 senaryo şöyle sıralanıyor:

1.ÇOK İYİ KOORDİNASYON: Bu senaryoda Euro ekonomileri çok koordine adımlar atıyor. Kuzey- Güney anlaşmazlıkları medyada geniş yer buluyor ve İtalya gibi ülkelerde kamuoyunda Euro-fobik görüş güçleniyor. İtalya gibi ülkeler ortak borçlanma sisteminin kurulmasını savunurken Almanya'nın başını çektiği grup bunun yerine Avrupa İstikrar Mekanizmasının (ESM) kredi şartlarının yumuşatılmasını

destekliyor. Fakat İtalya, ESM'yi reddedip koalisyondan çıkmakla tehdit ediyor. Alman Şansölyesi Merkel, tonunu ortak borcu destekleyecek şekilde değiştiriyor ve çok iyi bir anlaşmayla sorun çözülüyor. Bu senaryoda bu yıl öngörülen daralma yüzde 10. 2021'de yüzde 10, 2022'de yüzde 8 büyüme öngörülüyor. Kalıcı kayıp GSYH'nin yüzde 1 ila 2'si.

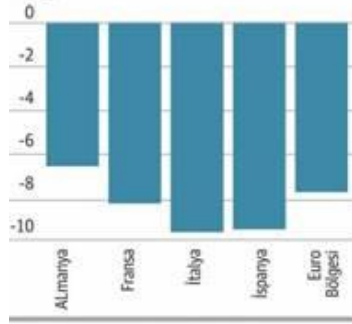
2.KOORDİNASYON: Bu senaryoda adımlar nispeten koordinasyon içinde atılıyor. Avrupa Komisyonu'nun 1 trilyon Euro'luk çoğu kredilerden oluşan iyileşme fonunda uzlaşa sağlanıyor. Güney ve Kuzey arasında risk paylaşımına dair tartışmalar karşılıklı verilecek ödünlerle çözülüyor. Bu senaryoya göre Euro Bölgesi ekonomisi 2020'de yüzde 16 daralacak, işsizlik yüzde 12'ye yükselecek. 2021'de bölge yüzde 9, 2022'de yüzde 8 büyüyecek. Öte yandan toplam GSYH yüzde 5 oranında kalıcı olarak düşecek. Kuzey, Güney'den daha hızlı iyileşecek. İtalya 2020'de yüzde 20 daralacak.

3.KOORDİNASYONSUZLUK: Bu senaryoda koordine bir adım atılamıyor ve kriz derinleşiyor. Fakat parçalanmaya kadar giden bir durum söz konusu değil. Komisyonun iyileşme fonu önerisi kemer sıkmaya alışık ülkelerce reddediliyor. Eli sıkı Euro ekonomilerinde hükümetler kamuoyundan 'riski üstlenme' baskısıyla karşı karşıya kalıyor. İtalyan tahvilleri yükseliyor ve ülke ESM'yi kabul etmek zorunda kalıyor. Euro Bölgesi bu senaryoda bu yıl yüzde 20 daralıp, 2021'de yüzde 6 daha daralıyor. 2022'ye kadar iyileşme yok, o yıl da sadece yüzde 4 büyüme görülüyor. İtalya 2020'de yüzde 30, 2021'de yüzde 10 daralıyor.

4.PARÇALANMA: Rapordaki en karamsar senaryoda ayrılıklar keskinleşiyor, iyileşme paketleri kabul görmüyor, COVID-19 şokları sürerken ülke borçları krizi başlıyor. Özellikle İtalya'da durum siyasi anlamda ciddi tepki çekiyor ve parçalanma konusu medyanın manşetlerine oturuyor. Kamuoyu bu durumdan Euro-fobik şekilde çıkıyor. İtalya'da popülist hükümet Euro yerine lirete dönüyor. Euro Bölgesi bu senaryoda bu yıl yüzde 30 daralıyor. İtalya'da ise ekonomi yüzde 50 oranında eriyor. Liret hızlı bir şekilde yüzde 60 değer kaybediyor ve enflasyon fırlıyor.

Bu arada hatırlatmakta fayda var. Avrupa Komisyonu'nun 2020 Bahar Dönemi Ekonomik Görünüm Raporu'nda öngörülen, Euro Bölgesi'nin bu yıl yüzde 7,7 daralması ve enflasyonun yüzde 0,2'ye gerilemesi.

Avrupa Komisyonu'nun büyüme tahminleri

Kaynak: Avrupa Komisyonu 2020 bahar raporu tahminleri

ECB bilançosunun Euro Bölgesi GSYH'sine oranı (%)

Kaynak: Datastream, ASIRI (Mayıs 2020 itibarıyla)

ECB 'pandemi' alımlarını 1,35 trilyon Euro'ya çıkardı

ECB politika faizini değiştirmede ve 750 milyar Euro büyüklüğündeki Pandemi Acil Alım Programı'nı (PEPP) beklentilerin de üzerinde 600 milyar Euro artırarak 1,35 trilyon Euro'ya yükseltti ve alımları en az Haziran 2021'e kadar da uzattı. Büyüme için aşağı yönlü risklere vurgu yapan ECB Başkanı Christine Lagarde karar sonrası yaptığı açıklamada "Verdiğimiz kararlar COVID-19'un yol açtığı ekonomik krizde kredilerin hane halkı ve şirketlere akmaya devam etmesini destekleyecek" dedi ve ikinci çeyrekte benzeri görülmemiş bir daralma beklediklerini söyledi. Parite karar öncesinde 1,12 düzeyinin altına gerilerken, karar sonrası 1,1362 düzeyine kadar çıktı. Dipten dönüşe yönelik işaretler olsa da genel iyileşmenin hızının belirsiz olduğuna dikkat çeken Lagarde "Tahminlerimiz baz senaryomuza göre 2020'de 8,7 daralıp 2021 5,2 büyüyecek. 2022 için öngördüğümüz büyüme ise yüzde 3,3. Enflasyonun 2020'de yüzde 0,3'e gerilemesini, 2021'de ise yüzde 0,8'e yükselmesini öngörüyoruz." İki alternatif senaryo olduğunu hatırlatan Lagarde "Daralmanın ne kadar olacağı salgının ve önlemlerin seyrine bağlı olacak. Ancak aşağı yönlü risklerin daha muhtemel olduğu görüşündeyiz" dedi. Lagarde geçtiğimiz haftalarda bankanın ılımlı senaryonun artık seçenek dışı olduğunu söylemişti. Bankanın karamsar senaryosunda Euro Bölgesi'nin bu yıl yüzde 12,6 daralabileceği öngörüldü.

'Bundesbank konusunda çözüm bulunacağına güvenimiz tam'

Bundesbank'a ilişkin dava sorulduğunda ise Lagarde "İyi bir çözüm bulunacağına güvenimiz tam - ECB'nin bağımsızlığına, Avrupa Adalet Mahkemesi'ne uygun bir çözüm olacağına inanıyoruz" dedi. Almanya Anayasa Mahkemesi 5 Mayıs'ta ECB'nin 2015'te başlattığı varlık alım programı için Bundesbank'ın elini bağlayabilecek bir karar almış ve ECB'ye 'alımların gerçekten gerekli olduğunu kanıtlaması' için üç ay süre vermişti.

Alaattin AKTAŞ

05 Haziran 2020

Böyle enflasyon eleştirisi olmaz!

TÜFE'nin pinpon topu, saç jölesi gibi ürünlerle hesaplandığını, bu yüzden de gerçek fiyat hareketlerini yansıtmadığını söylemenin modası çoktan geçti. TÜFE'nin kapsamında hangi ürünlerin hangi ağırlıkla yer aldığı TÜİK'in sayfasında herkese açık.

Bu demek değil ki TÜİK'in eleştirilecek yönleri yok. Gerçek eleştiri konusu olacak noktalardan uzaklaşıp modası geçmiş söylemlere takılıp kalmak dikkatlerin yanlış yere çekilmesine yol açıyor.

TÜİK'in açıkladığı enflasyon verilerine inanan neredeyse yok. Ağırlıklı görüş gerçek oranların gizlendiği ve kamuoyuna düşük oran açıklandığı yönünde.

Ekonomi yönetimi de oranlara inanılmasın diye adeta çaba gösteriyor. TÜİK Başkanlığı için yapılan son iki atama bunun en tipik örneği. Bu görevlere getirilen kişiler belki tam donanımlıdır, işinin ehlidir ama atama zamanlaması ve bazı ailevi yakınlıklar dolayısıyla kamuoyunun zihninde bir dizi soru işareti oluşmaktadır.

Ama şöyle de bir gerçek var. Eğer Başkanlık koltuğunda oturan kişilerden yola çıkarak eleştiride bulunuyor, açıklanan sayıları inandırıcı bulmuyorsak, aslında elimizde eleştiri için somut veri yok demektir.

“Başkan ya da onun talimat verdiği kişiler şu veriyi şöyle değiştirdi” diyebiliyor muyuz, diyemiyor muyuz; önemli olan budur.

İlla bir kişinin talimat vermesi gerekmez tabii ki. “Şu oran aslında öyle değil, böyle olmalıydı” diyebiliyor muyuz, bunu söyleyebilecek veriye sahip miyiz; o da yeterlidir.

Ya da somut biçimde “Şu veri setinin şu detayında şöyle bir hata var” görüşünü sayısal olarak da destekleyebiliyor muyuz, ona bakmak gerekir.

Dönelim tekrar enflasyonla ilgili eleştirilere...

Mayıs ayındaki artıştan sonra muhalefet partilerinin temsilcileri bu oranların gerçeği yansıtmadığını söylediler.

Nedir dile getirilen eleştiriler...

CHP adına yapılan açıklamada enflasyonun pinpon topu, saç jölesi gibi ürünler dikkate alınarak hesaplandığı ifade edildi. Tam bir şehir efsanesi!

Zincir, takoz, çekme halatı, pinpon topu, saç jölesi... Bunlar, enflasyonun halkın kullanmadığı ürünlerle hesaplandığı görüşü dile getirilirken artık simgeleşmiş ürünler.

Ama enflasyon bu ürünlerle hesaplanmıyor. Açın bakın TÜİK'in web sayfasına, TÜFE'nin hangi ürünler kapsanarak hesaplandığı, ürünlerin ağırlıklarına ve aylık fiyatlarına da yer verilerek açıklanıyor.

Diğer tarafta İyi Parti adına yapılan açıklama; çerçeve aynı. Enflasyon halkın kullandığı ürünler dikkate alınarak hesaplanmıyormuş. Yazımızın ekinde bir tablo var. TÜFE'nin hangi mal ve hizmetler dikkate alınarak hesaplandığını gösteren bir tablo. Zaten ilk otuz mal ve hizmet TÜFE'nin yarısı. Vatandaşın bu mal ve hizmetleri kullanmadığını söyleyebilir misiniz?

Eleştiri doğru yapılırsa anlam kazanır

TÜİK'in gerek enflasyon, gerek diğer verilerle ilgili olarak eleştirilecek yanı yok mu, olmaz mı! Ama siz tutar gerçek tuhafıkları görmez ya da göremez de "olmayan hatalar" üstünde durursanız eleştiriniz de boşa gider.

Doğrusu merak ediyoruz.

Muhalefet partileri enflasyonun halkın kullanmadığı ürünlerle hesaplandığını söylerken acaba gerçeği bilmiyorlar mı? Herkese açık olan verilerden haberdar olmamak vahim bir durumdur.

Ama daha vahimi de var. Gerçeğin böyle olmadığını bile bile bu görüşleri dile getirmek.

Bu açıklamalar bilgisizlikten mi yapılmıştır yoksa bile bile mi? Merak ediyoruz.

TÜFE'nin yarısını oluşturan mal ve hizmetler (Yüzde)

	Mal ve hizmet	Ağırlık
1	Sigara	5,7144
2	Kira	4,9984
3	Otomobil (dizel)	3,1573
4	Elektrik ücreti	2,8689
5	Otomobil (benzinli)	2,4255
6	Cep tel. görüşme ücreti	2,2456
7	Ekmek	2,1738
8	Dana eti	2,1483
9	Mazot	1,9163
10	Doğalgaz	1,8080
11	Su faturası	1,7085
12	Mücevher (altın)	1,4200
13	Benzin	1,3639
14	Hazır Yemekler	1,2441
15	LPG dolum ücreti	1,1824
16	Dolmuş ücreti	1,1024
17	Sıcak içecekler	1,0886
18	Kebaplar	0,9799
19	Kuzu eti	0,9770
20	Araç onarımı ve bakımı	0,9468
21	Döner	0,9387
22	Özel lise ücreti	0,9005
23	Tavuk eti	0,8327
24	Burgerler	0,8228
25	Servis ücreti	0,8172
26	Beyaz peynir	0,8052
27	Cep telefonu	0,7590
28	Oturma odası takımı	0,7435
29	Pideler	0,7402
30	Otel ücreti	0,7131
	Toplam	49,5429
	Diğer (388 mal ve hizmet)	50,4571

Böyle enflasyon eleştirisi olmaz! Malzeme mi istiyorsunuz, buyurun!

TÜİK'i eleştirmek için malzeme çok. Üstelik bu malzemeler somut sayılara dayanıyor. İki örnek vereceğiz.

Şehirlerarası otobüsler korona yüzünden tüm koltuklarına yolcu alamayınca fiyatlar hızla yukarı gitti. Nisanda bilet fiyatları adeta uçtu. Zam öyle bir hal aldı ki sonunda şehirlerarası otobüs bileti ücretlerine tavan getirilmek zorunda kalındı.

Peki TÜİK'e göre nisan ayında şehirlerarası otobüs bileti ücretleri ne kadar arttı? Sıkı durun, yalnızca ama yalnızca yüzde 0.1882! (Dünya 5 Mayıs 2020)

Bu köşede 5 Mayıs'ta şunları yazmıştık:

“Sahi fiyatlar yalnızca bu düzeyde artmışsa niye tavan getirildi ki?

Fiyatlara tavan getirme kararı alanlar mı yanıldı, TÜİK mi yanılığ içinde?”

O günlerde muhalefet partilerinden herhangi bir açıklama duymadık. Bundan güzel eleştiri malzemesi mi olurdu!

Ya işsizlik?

Türkiye'nin en önemli ekonomik sorunu enflasyon değildir. En önemli sorunumuz işsizliktir ve bu konudaki verilerde çok tuhaf bir durum yaşanmaktadır.

Son olarak 13 Mayıs'ta yazdık...

Şubat ayı itibarıyla son bir yılda 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfus, yani çalışma çağına giren nüfus 1 milyon 18 bin kişi arttı. Normalde işgücü de nüfus artışına paralel olarak artar ama nasıl olduysa aynı tarih itibarıyla işgücü artmak bir yana 1 milyon 102 bin kişi azaldı. Bu nasıl mı oldu, çünkü son bir yılda işgücüne dahil olmayan, yani çalışmak istemeyen nüfus 2 milyon 120 bin kişi arttı.

Ülke en büyük ekonomik krizlerden birini yaşıyor ama insanlar çalışmak istemiyor.

“Bu nasıl veri” diye soran bir muhalefet partisi oldu mu?

Biz hala pinpon topuyla, jöleyle avunuyoruz!

Ferit Barış PARLAK

05 Haziran 2020

1 milyon turisti besleyip/giydirirken aklına gelmeyen...

Yıllık 50 milyon turist demek, günlük 1 milyon turisti ağırlamak anlamına gelir...

Günde 1 milyon kişinin karnını doyurmak, ciddi bir organizasyon gerektirir...

Zor iştir...

★★★

Tüm gününü yemeğe-içmeye- giyinmeye-gezmeye ayıranı “israf edebilmeden mutlu edebilmek” ise eğitim, kültür ve disiplinin eseri olabilir...

★★★

50 milyon turist sayısına çıkabilmek mi? Kimine göre ciddi başarı...

Ama, bu paraya/hizmete 100 milyonu aşabilirdik...

Ama planlayamadık...

O eğitim, kültür ve disiplinden uzaktık...

Turisti otele kapatıp, “yüzde 70’i çöp/israf olacak” açık büfeyi önüne koymayı turizmcilik sandık...

Ne de olsa günü kurtarıyorduk...

Açık büfeler nedeniyle ayrıca, yumurtacı, tavukçu, karpuzcu olarak, geleceği göremesek de, “Bugün kazanıyorduk...”

★★★

Bugün o 1 milyon turist yok...

★★★

Ve maalesef...

Bu “olumsuz senaryoya” yönelik bir planımız da yok...

Para kazanırken de yoktu (pandemi gibi risklere karşı işyerlerimizi/ çalışanlarımızı sigortalamak gibi)

★★★

Belirsizlik ve plansızlık ekonomiler için sıkıntı yaratıyor...

Örnek mi? Bu nedenle son 7 çeyrekte yatırımlar düşüyor...

Bugün, üretebilmemiz ve çalışana gelir yaratabilmemiz gerekiyor...

Ama...

Kredi ile borca konut/araba satılması ve bu ürünlerin fiyatları tartışılıyor...

VELHASIL...

Bu plansızlık... Ucuza kredi kullanıp ev/araba alanın da; Ucuz kredi kullandırmanın Türk halkının sırtına yük olduğuna inananların da; G elıştırerek/üreterek/ satarak/istihdam yaratarak katkı sağlayanın da maliyetini artırıyor... Borcu yükseltiyor...

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Ayasofya'nın ibadete açılması gündemde

5 Haziran 2020

İstanbul'un fethinin yıldönümünde Ayasofya'da Fetih Suresi okundu.

Geçen yıl da Peygamberimizin doğum günü vesilesiyle Ayasofya'da Kuran-ı Kerim okunmuştu.

İstanbul'un fethinden sonra Fatih tarafından camiye çevrilen Ayasofya, 500 yıl cami olarak hizmet vermişti. Fethin sembolü olarak görülen Ayasofya, 24 Kasım 1934 tarihinde çıkarılan bir kararname ile müzeye çevrilmişti. Atatürk'ün Ayasofya'yı müzeye çevrilen kararnamenin altındaki imzasının farklı olması ise tartışmalara neden olmuştu.

Ayasofya'da Kuran-ı Kerim okunması Yunanistan'da rahatsızlığa yol açmış, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ise Yunanistan'ı sert bir dille uyarmıştı.

Ayasofya'nın eskiden olduğu gibi camiye çevrilmesi konusu

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında yapılan AK Parti MYK toplantısında da gündeme geldi. Ayasofya'nın cami olarak hizmet vermesi konusunda Fatih Sultan Mehmet'in vasiyetinin de bulunduğu hatırlatıldı. Ayasofya'nın ibadete açılması konusu daha önce gündeme geldiğinde "Önce diğer camileri dolduralım" diye yanıt

veren Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu kez "Ayasofya'nın tekrar ibadete açılması konusunda bir çalışma yapın, getirin" dediği öğrenildi.

Erdoğan'ın, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılması konusuna sıcak yaklaşmasında birkaç nedenin etkili olduğu söyleniyor.

* İstanbul'un fethinin 567'nci yıldönümü nedeniyle Ayasofya'da Fetih Suresi'nin okutulmasının her siyasi partiden vatandaşlarımız tarafından desteklenmesi.

* Yunanistan'ın, Ayasofya'da Kuran-ı Kerim okunmasına gösterdiği tepkinin verdiği rahatsızlık.

* Ayasofya'nın Türkiye Cumhuriyeti topraklarında olması nedeniyle hükümrânlık haklarımıza karşı sergilenen bir tutumun kabul edilemez olduğunun gösterilmek istenmesi.

Muhafazakâr kesimde büyük bir heyecana yol açan Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılması konusu, böylece gündeme girmiş oldu. Hukukçular, Ayasofya'nın müzeye dönüştürüldüğü kararnamenin iptal edilmesinin sorunu çözüp çözmeyeceğini tartışıyor.

MECLİS'TE YAŞANANLAR

Koronavirüs sonrası çalışmalara başlayan Meclis sert bir tartışmaya sahne oldu. Haklarında verilen hükümlerin kesinleşmesi üzerine CHP milletvekili Enis Berberoğlu ile HDP milletvekilleri Musa Farisoğulları ve Leyla Güven'in milletvekillikleri düşürüldü.

Fezlekelerin okunması sırasında CHP ve HDP milletvekilleri sıra kapaklarına vurarak, slogan atmak suretiyle tepki gösterdi. Oturumu yöneten Meclis Başkanvekili Sadi Bilgiç oturuma yarım saat ara vermese, her an büyük bir kavga patlak verebilirdi.

HDP milletvekilleri PKK'dan, Enis Berberoğlu ise MİT TIR'ları davasından dolayı hapis cezası aldı. Berberoğlu'nu MİT TIR'larıyla ilgili görüntüyü aldığına dair açıklamalarıyla Can Dündar yaktı.

Milletvekilliklerinin düşmesi için Meclis'te herhangi bir oylama yapılmadı. Anayasa'nın 84. maddesine göre kesinleşen mahkeme kararı okunarak milletvekillikleri düşürüldü.

Belli ki siyaset gergin bir döneme girdi. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Enis Berberoğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesi, içinde yaşadığımız 20 Temmuz sivil darbe sürecinin sonucudur" diye tweet attı.

SÜREÇ KILIÇDAROĞLU'NUN MEYDAN OKUMASIYLA BAŞLAMIŞTI

Kılıçdaroğlu'nun tepkisini anlıyorum. Ama şunu da hatırlatmak zorundayım: Milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılmasına dair süreç Kılıçdaroğlu'nun çağrısı üzerine başlamıştı. CHP Lideri, grup konuşmalarında "Kaldırın dokunulmazlıkları, herkes gitsin mahkemelerin önünde hesabını versin. Bizim bir şeyden korkumuz yok" diye meydan okuyordu. Sürecin başlamasına neden olan çağrıyı ise 7 Mart 2016 tarihinde Çorum Uğurludağ Köy Dernekleri Platformu temsilcileriyle CHP Genel Merkezi'ndeki görüşmesi sırasında, "Sayın Davutoğlu'na bir çağrı yapıyorum, ben dahil bütün dokunulmazlık dosyalarını getirin Meclis'e, milletvekillerinin dokunulmazlıklarını kaldıralım. Hepimiz gidelim, bağımsız yargının önünde hesabını verelim ve milletin önüne çıkalım" demişti.

DAVUTOĞLU 'HODRİ MEYDAN' DEMİŞTİ

O dönem AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan olan Davutoğlu ise Kılıçdaroğlu'nun meydan okumasına "hodri meydan" diye karşılık vermişti. Davutoğlu, 17 Mart 2016 günü TESK'i ziyareti sırasında Kılıçdaroğlu'nun çağrısının sorulması üzerine "Gelin, madem ki meydan okudunuz, ben de 'hodri meydan' diyorum. 506 dokunulmazlık fezlekesini de Meclis'e getirmeye hazırız" demişti.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ OYBİRLİĞİYLE YAPILDI

Bunun üzerine bir süre yöntem tartışması yapıldı. Sonunda 2 maddeden oluşan Anayasa değişikliğine gidildi. HDP hariç tüm partilerin ittifakıyla. Buna CHP de dahil. Görüşmelerde CHP milletvekilleri meydan okumalarını sürdürdüler. Zannettiler ki bu iş AK Parti ve HDP'yi zor durumda bırakacak. Sonuçta, 20 Mayıs 2016 tarihinde 376 milletvekilinin oylarıyla kabul edilen Anayasa değişikliği ile haklarında fezleke düzenlenmiş milletvekillerinin dokunulmazlığı topluca kaldırılıp, Meclis'e intikal eden fezlekeler mahkemelere gönderildi.

KABİNE DEĞİŞİKLİĞİ SÖYLENTİSİ ÇIKTI

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ankara'ya adım attığı anda kabine söylentileri de başladı. Sanki İstanbul'da olunca yapamıyor gibi. Öyle ki sosyal medyada birde korsan liste dolaştırıldı. Bakan olarak ismi geçen isimleri heyecanla arayıp tebrik kuyruğuna girenler oldu. Ama Cumhurbaşkanlığı'na yakın kaynaklar bunu doğrulamadı. Hatta hiç ciddiye bile almadılar. Zaten korsan liste de kısa bir süre sonra kayboldu. Kabine değişikliği söylentileri artık kabak tadı vermeye başladı. Gündeme gelmek isteyen gazetecilerin fantezisine dönüştü. Ama bu ihtimal tamamen ortadan kalktı mı? Hayır. Bunun zamanını ve şeklini sadece Cumhurbaşkanı Erdoğan belirleyecek. Korsan listeler oluşturanlar değil.

İnsanlığın demokrasi mücadelesi

Esfender KORKMAZ

05 Haziran 2020

ABD'de bir polisin adam öldürmesi, tüm Amerikan halkını ayağa kaldırdı. Trump'ın İncil'e sarılarak popülizm yapması da işe yaramadı. Öldürülen Floyd'un ailesi sükûnet isteyince, ortalık duruldu. Bu arada istismarlar ve yağmalar da oldu.

Demokrasinin bir bedeli var... Eğer toplum bu bedeli ödemezse, despot rejimlerde polis her gün adam öldürür ve sindirilmiş toplum tepkisiz kalır. Bu arada toplumsal hareketlerde istismarlar, yağmalar olur fakat bunları da maiyet hanesine yazmak zorundayız.

Tarihte insani değerler yalnızca demokratik ortamlarda yükselmiştir. Günümüzde demokrasi emekleme çağındadır. **Beklediğimiz ise demokrasi çağıdır. Demokrasi çağında insan refahı da en yüksek düzeye çıkacaktır.**

İnsanlık tarihine dikkatli bakarsak, demokrasi konusunda çelişkili sonuçlarla karşılaşırız. İnsanlığın doğasında demokrasi ve özgürlük mü, yoksa bir kişiye, bir simgeye veya bir inanca biat etmek mi var? Eğer insanın doğasında demokrasi ve özgürlük yoksa neden insanlık tarihi, demokrasi mücadelesi vermiş ve bedel ödemiştir? Demokrasi ve özgürlük varsa neden bu asırda dahi diktatörler vardır?

M.Ö. 450 yıllarında Atina'da, sınırlı site demokrasisi vardı. Kadınlar ve köleler site halkı olarak kabul edilmiyordu. Yalnızca yetişkin erkeklerin halk meclisinde konuşma ve oy kullanma hakları vardı. 375'te, Roma'da yurttaşlık imkânları da aynı şekilde sınırlıydı.

Avrupa'da insan hakları ve özgürlükler savaşı, bin yıllar sürdü.

13. yüzyılda İngiltere'de Londra halkının da desteği ile baronlar ayaklandı. Papa III. Innocent ve Baronlar 1215 yılında Kral'a Latince yazılan Magna Carta'yı (**Magna Carta Libertatum - Büyük Özgürlükler Sözleşmesi**) imzalattılar. Magna Carta'nın günümüze kadar gelen önemi içeriğinden daha önemli olan, ta o devirde, normal vatandaş olarak İngilizleri hukukun üstünlüğünün, insan haklarının, özgürlüklerin bilincine varmış olmalarını göstermesindendir. Günümüzde her insanın Magna Carta'yı bir defa okuması gerekir.

İngiltere'de demokrasi mücadelesi o noktada da kalmadı, İngiliz halkının özgürlük mücadelesi, 474 yıl sürdü. 1689'da "**İngiliz İnsan Hakları Bildirgesi**" yayınlandı. Bu bildirme ile

de "*İngiltere'de insan bedeninin başkasına ait değil, insanın kendisine ait olduğu*" tescil edilmiş oldu.

Almanya'da da, Alman köylüler, 1525 yılında "**Köylülerin 12 maddesi**" adını taşıyan dilekçe ile asillerden, gasp edilmiş haklarının önemli bir kısmını aldılar.

İnsanlık tarihi, özgürlük ve demokrasi için mücadele verirken, büyük bedeller ödemiştir. Söz gelimi, 1789 Fransız Devrimi'nin toplumsal maliyeti yüksek olmuştur fakat dünyada demokrasinin yolunu açmakta faydası da bir o kadar fazla olmuştur.

İnsanlığın demokrasi ve özgürlük alanında bir çelişkisi de diktatörler sorunudur. Bin yıllar süren bir demokrasi mücadelesinden sonra neden ve nasıl oluyor da uygulamada Hitler, Mussolini, Saddam, Putin, Chavez ve bugün Orta Doğu'da hâkim diktatörler oluyor?

Bu çelişkinin nedenleri başında biat kültürü geliyor. Biat kültürü sonradan dinlerin ve din tacirlerinin insanları sömürmek ve kullanmak için geliştirdikleri bir kültürdür. Bu kötü mirasla siyasiler, devlete ve yönetime hâkim olabilmiş ve aynı yolla dünya nimetlerine daha kolay ve daha çok sahip olabilmiştir.

Biat kültürü önce Orta Çağ bitinceye kadar Hıristiyanlığın, sonra ve hatta şimdi siyasi İslam'ın yarattığı ve empoze ettiği, insanın insanı sömürmesi için bir düzenek, bir tuzaktır. Tarihte ve bugün, dini siyasi bir tuzak olarak kullananlar, insanların manevi duygularını istismar ederek siyasette popülizm yaparak sonuca gidiyorlar. Diktatörler otokrasiyi sürdürmek zorundadır, çünkü diktatörler, krallar ve emirler, saraylarını, maddi birikimlerini ancak bu yolla koruyabiliyorlar.

Biz, Kurtuluş Savaşı verdik. Demokrasinin yolunu da Atatürk Türkiye'si'nde devrimler açtı. Devrimler demokrasinin altyapısını oluşturdu. Bu devrimler olmasaydı demokrasi de olmazdı. Ancak toplum olarak bu devrimleri kucağımızda bulduk. Bedel ödemedik. Bunun içindir ki, demokrasi konusunda gereği kadar titiz değiliz.

05 Haziran 2020, Cuma **BAŞYAZI MEHMET BARLAS**

Bir liderin en büyük başarısı seçtiği isimlerin halk tarafından beğenilmesidir

MetroPoll Araştırma Şirketi'nin Mayıs 2020 tarihli "Türkiye'nin Nabızı" araştırmasına göre İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar siyasi beğeni listesindeki sıralamada Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın hemen arkasından geliyorlarmış. MetroPoll'ün beğeni listesine nisan ayında 4'üncü sıradan giren Soylu, mayısta 3'üncü sıraya yükselmiş, mayısta sorulan Akar ise listeye 5'inci sıradan giriş yapmış durumdaymış.

Daha kalabalık olmalı

MetroPoll'ün bu bulguları beni hiç şaşırtmadı ama bu listeyi eksik buldum. Şöyle ilk bakışta benim yapacağım listenin beğenilen bakanlar listesi çok daha kalabalık olurdu. Örneğin Sağlık Bakanı, Dışişleri Bakanı, Milli Eğitim Bakanı, Turizm Bakanı da mutlaka beğenilen bakanlar listesine girerlerdi.

Erdoğan'ın başarısı

Bu durum doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başarısıdır. Cumhurbaşkanı demek ki kabineyi kurarken görevlerini en iyi yapabilecek isimleri seçmekte başarılı olmuştur. Bir siyasi liderin başarısı ölçülürken, atadığı isimlerin görevleri ile uyumlu ve başarılı olmaları da ön planda yer alır.

Davutoğlu ve Babacan

Bu arada Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın geçmişte bakan yaptığı ve hatta cumhurbaşkanı yaptığı isimlerin bugünkü durumları da hatırlanmalıdır. Özellikle Davutoğlu ve Babacan'ın şimdi yeni partilerin kurucuları olarak Erdoğan'ı ve AK Parti'yi hedef alan tutumları da ilgi çekici değil midir? Bunlar geçmişte kendilerinin görev aldığı dönemlerde AK Parti'nin başarılı olduğunu kendilerinden sonra ise başarısızlığın başladığını söylüyorlar.

Gölün oluyorlar

Bugünün beğenilenler listesindeki isimlerin gelecekte Babacan ve Davutoğlu'nun durumuna düşmemeleri gerekiyor. Abartılı biçimde kendilerini öven ve kendilerini bakan yapan Erdoğan'ı yok sayan bu isimler gülünç olmuyorlar mı?